

קבוצת הנוהל		הנושא : הוצל"פ		היחידה המוציאה את הנוהל מס"ר / הוצל"פ
דף 1	תחולה	סווג שמו	מס' הנוהל 02.229.08	שם הנוהל סיוע המשטרה בעיקול מטלטלין

1. כללי

- א. מבין מכלול המשימות הנדרשות ממשטרת ישראל, היא נדרשת לעיתים אם מכח הדין, אם מכח צו של ביהמ"ש ואם מכח הוראה אחרת של מוסמך לכך להגיש סיוע בביצוע צווים של עיקול מטלטלין.
- ב. כאשר מופנית בקשה לסיוע משטרה בביצוע צווים, חובה עלינו שהסיוע המוגש יתבצע רק לאחר שנבדקו ההיבטים החוקיים והמבצעיים של הצו.
- ג. עיקול היא פעולה משפטית המופנית נגד בעלים של נכס או מחזיק בו והיא באה להגביל את הסחרות של הנכס ואת יכולת השימוש בו כדי שהזוכה יוכל לפרוע חוב המגיע לו. פעולת העיקול היא מעין פעולה שבאה למנוע את בעל הנכס או המחזיק בו מלסכל את פרעון החוב על-ידי הברחת הנכס או העברת הזכויות בו לאחרים.

2. הגדרות

ראה נוהל 02.229.01 סעיף 1.

3. סעיפי חוק עיקריים הדנים בנושא

א. הטלת תפקידים – סעיף 5 לחוק ההוצאה לפועל

- (1) מוציא לפועל רשאי להטיל על פקיד בית המשפט וכן על אדם אחר שהסמיכו לכך, ביצוע של הליכים שבתחום סמכותו מוציא לפועל שמנהל בתי המשפט הסמיכו לכך במיוחד רשאי להטיל תפקיד כאמור גם לענין הליכים שבתחום סמכותו של מוציא לפועל אחר, המוציא לפועל רשאי להתנות את הטלת התפקיד וביצועו בתנאים שימצא לנכון.

משטרת ישראל
נוהלים

סווג
שמור

דף
2

נוהל מס'
02.229.08

(2) לא יעסוק אדם שאינו פקיד בית המשפט בביצוע הליכים אלא אם כן יש בידי אותו אדם אישור בר תוקף לכך מאת ועדת האישורים שמונתה ע"י שר המשפטים ואולם רשאי מוציא לפועל להטיל תפקיד ביצוע על עורך דין או מתמחה לעריכת דין אף אם אין בידם אישור מועדת האישורים.

(א) ועדת האישורים

(1) ועדה למתן אישורים לאדם שאינו פקיד ביהמ"ש ואינו עו"ד לצורך קבלת תפקיד ביצוע עיקולים שחברי הועדה שופט של בימ"ש שלום (יו"ר), נציג שר המשפטים וקצין משטרה ששר המשטרה מינה עפ"י הצעת המפקח הכללי של המשטרה.

(2) האישור (תעודה עם תמונה), ינתן בכתב, ותוקפו עד תום השנה שלאחר נתינתו ולאחר מכן טעון חידוש מידי שנה בשנה, אישור שחודש יהיה בתוקף עד תום השנה שבה יתן.

(3) מי שקיבל עליו תפקיד ביצוע (להלן בעל תפקיד), דינו לענין אותו תפקיד כדין מוציא לפועל עליו לבצע אישית ואין הוא רשאי להטיל את ביצועו על אדם אחר, אולם אין כדי למנוע מבעל התפקיד להסתייע באנשים מתאימים.

ב. עיקול מטלטלין ומכירתם – סעיף 21 לחוק ההוצאה לפועל

(1) עפ"י בקשת הזוכה רשאי ראש ההוצאה לפועל לצוות על עיקול מטלטלין של החייב ומכירתם או על מימושם בדרך אחרת ומשציווה כך, רשאי מוציא לפועל:

(א) להכנס לחצרים של החייב שבהם נמצאים או עלולים להמצא מטלטלי החייב ולעקלם.

(ב) להכנס לחצרים שאינם מוחזקים בידי החייב ולעקל מטלטלי החייב, ובלבד שימסור תחילה למחזיק החצרים הודעה על הצו ועל כוונתו להיכנס אליהם, זולת אם ראש ההוצאה לפועל סבור שמתן הודעה מוקדמת תסכל העיקול.

(ג) למכור את המעוקלים תוך 14 ימים מיום הוצאתם מרשות החייב, היו הנכסים פסידים, רשאי המוציא לפועל למכרם מיד לאחר העיקול.

2) צו חיפוש – כמוהו כצו לעיקול מטלטלי החייב שנמצאו תוך כדי החיפוש.

א) חיפושים – סעיף 15 לחוק ההוצאה לפועל:

1) ראש ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עריכת חיפוש על גופו של החייב בכליו או בחצרים שבהחזקתו.

2) היה לראש ההוצאה לפועל יסוד להניח שנכסים של החייב נמצאים בכלים או בחצרים שאינם בהחזקתו, רשאי הוא לצוות על עריכת חיפוש באותם כלים או חצרים אם ראה צורך בכך לשם גילוי הנכסים.

ג. מטלטלין שאינם ניתנים לעיקול

סעיף 22 לחוק ההוצאה לפועל:

1) להלן פירוט המטלטלין שאין לעקלם או להוציאם:

א) צרכי אוכל כדי מחיית החייב ובני משפחתו הגרים עמו לתקופה של שלושים יום.

ב) מערכות בגדים, מיטות, כלי מיטה, כלי אוכל, כלי מטבח וכלי בית אחרים שהם צרכים חיוניים לחייב ולבני משפחתו הגרים עימו.

ג) דברים הדרושים כתשמישי קדושה לחייב ולבני משפחתו הגרים עימו.

ד) כלים, מכשירים, מכונות ומיטלטלין אחרים, וכן בעלי חיים שבלעדיהם אין החייב יכול לקיים מקצועו, מלאכתו משלח ידו או עבודתו שהם מקור פרנסתו ופרנסת בני משפחתו ובלבד ששוויים אינו עולה על סכום שנקבע בתקנות ואם היו מכונות בתנאי שהחייב עובד בהן בעצמו או בעזרת שני עובדים לכל היותר.

ה) כלים, מכשירים, מכונות, מטלטלין אחרים ובעלי חיים השייכים לנכה והנחוצים לו לשימושו האישי בגלל נכותו (כלב הנחיה, מכשור אלקטרוני וכו').

(2) הפטור מעיקול לפי סעיף 1 (ד + ה) – לא יחולו לגבי חוב שנתחייב בו החייב ברכישת המטלטלין שעיקולם נדרש.

ג.1. עיקול מחשב

תקנה 41.א. לתקנות ההוצל"פ:

(1) מחשב הנמצא בשימוש ביתי ו/או עסקי יש לתת הודעה בידי החייב ו/או להשאיר הודעה בכתב בחצרים בו בוצע העיקול ע"מ לאפשר לחייב למחוק תוך 10 ימים כל מידע המצוי במחשב.

(2) חלפו 10 ימים ממתן ההודעה באשר להטלת העיקול (ברישום) על המחשב ניתן לעקלו.

(3) מחשב המשמש כחלק ממלאי עסקי המצוי ברשות מי שעיסוקו מכירה או השכרה של מחשבים אין צורך בהתראה וניתן לעקל מכשיר שכזה מידית.

ד. ביצוע הליכים וצווים – סעיף 79 לחוק ההוצאה לפועל

(1) לשם ביצועם של הליכים וצווים לפי חוק זה, רשאי מוציא לפועל להכנס לחצרים של החייב וכן רשאי הוא בשעת הצורך להשתמש בכח סביר ולקבל לשם כך עזרה מתאימה מהמשטרה.

(2) אדם המונע או מפריע שלא כדין ביצוע הליכים וצווים כאמור, אחראי לנזק או להפסד שנגרמו על-ידי כך, אין הוראה זו גורעת מהוראות כל דין אחר.

(3) אין לבצע צו להוצאת מעוקלים מחצרים, אם במקום נמצא קטין שטרם מלאו לו 16 שנים ולא נמצא עמו הורהו או אדם בגיר אחר שנחזה להיות אחראי עליו זולת אם קבע ראש ההוצאה לפועל כי בשים לב לנסיבות לא ניתן לבצע הצו בדרך אחרת.

ה. עיקול בחצרים שאינם מוחזקים בידי החייב – תקנה 39

(1) בקשה לעקל בחצרים שאינם מוחזקים בידי החייב בלי לתת הודעה מוקדמת למחזיק החצרים, תהא בצירוף תצהיר שבו המבקש מאמת כי למיטב ידיעתו נמצאים או עלולים להמצא באותם חצרים מיטלטלי החייב, את מקור ידיעתו וכן את הסיבות שבגללן יש לבצע את העיקול בלי לתת הודעה מוקדמת למחזיק בחצרים, יצויין הדבר בצו העיקול.

נוהל מס' 02.229.08	דף 5	סווג שמור	משטרת ישראל נוהלים
-----------------------	---------	--------------	---

1. עיקול מטלטלין שבידי צד שלישי

- (1) ראש ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עיקול כלל נכסי החייב או על עיקול נכס מסויים מנכסיו הנמצאים בידי צד שלישי.
- (2) צו עיקול בידי צד שלישי על כלל נכסי החייב יחול על נכסי החייב הנמצאים בידי הצד השלישי ביום המצאת הצו או שיגיעו לידו תוך שלושה חודשים מאותו יום.
- (3) הצד השלישי חייב למסור לידי המוציא לפועל את הנכסים המעוקלים באופן במועד ומקום שראש ההוצאה לפועל קבע בצו העיקול או בצו שנתן לאחר מכן.
- (4) אין לעקל נכסים בידי צו שלישי באם הנכס אינו ניתן לעיקול לפי כל דין (סעיף 22 לחוק ההוצל"פ).

2. פתיחת חצרים וכלים נעולים – תקנה 40

היו החצרים או הכלים שבהם נמצאים או עלולים להמצא מטלטלי החייב נעולים, רשאי המוציא לפועל לפותחם או להורות לפותחם ואם לא היתה דרך אחרת לביצוע ההליך, לפרוץ אותם ובלבד שלאחר מכן ידאג לסגירתם אם היה צורך בכך, פתיחת חצרים או כלים או פריצתם תבוצע בפני עד אחד לפחות מלבד המוציא לפועל.

3. חובותיו של בעל תפקיד (מוציא לפועל)

- א. לבצע התפקיד בעצמו ואינו רשאי להטיל ביצוע התפקיד על אדם אחר.
- ב. להחזיק ברשותו כתב הטלת תפקיד תקף (כולל עו"ד ופקיד בימ"ש).
- ג. נשיאת תעודת זהות.

משטרת ישראל
נוהלים

סווג
שמור

דף
6

נוהל מס'
02.229.08

ד. כתיבת דין וחשבון ובו יפורטו :

- 1) המטלטלין שעוקלו, טיבם, סוגם, כמותם וערכם המשוער.
- 2) אופן שמירתם ואחסנתם.
- 3) החייב, הזוכה והעדים שהיו נוכחים בשעת העיקול ידרשו לחתום על הדו"ח ויוכלו להעיר בו הערה שימצאו לנכון, העתק ממנו ימסר לחייב ולזוכה באם היו נוכחים בשעת העיקול ובאם העיקול הוטל בהעדר החייב על המוציא לפועל להשאיר עותק מהדו"ח במקום שבו בוצע העיקול.

הערה : מחובת בעל התפקיד להציג המסמכים בפני שוטר או אדם אחר שאליו פנה (כתב הטלת תפקיד, תעודת זהות ועותק מאושר מהצו).

4. הטיפול המשטרתי במתן סיוע לביצוע צווי עיקול – יחידת הסיוע

- א. נתבקשה יחידת המשטרה להגיש סיוע בביצוע צו לעיקול מטלטלין יופנה המבקש אל הקצין הממונה.
- ב. הקצין הממונה יבדוק תוכן הצו ויוודא שהמוציא לפועל מצויד בטופס הטלת תפקיד והעתק מאושר מצו ביצוע העיקול.
- ג. הקצין הממונה ידרוש מהמוציא לפועל אישור בכתב כי נתמלאו כל דרישות החוק הנוגעות לעיקול ואין כל צו שיפוטי נוגד באותו ענין, אישור זה יהווה תנאי למתן הסיוע.
- ד. צו עיקול המטלטלין יפרט את המטלטלין שיש לעקל, הצו יכול גם להינתן על כלל מטלטלי החייב ללא פירוט כלשהו.
- ה. יש להקפיד בעת מתן הסיוע שמעוקלים פטורים מעיקול (ראה סעיף ג' בנוהל) לא יעוקלו.
- ו. יש להקפיד בעת כניסה לחצרים נעולים שיש צורך לפרוץ אותם שבעל התפקיד יכנס דרך הדלת בלבד ולדאוג בגמר הביצוע לסגירתה ע"י בעל התפקיד כאשר פעולת הפתיחה או הפריצה תבוצע בפני עד אחד לפחות מלבד המוציא לפועל (השוטר לא יסייע בביצוע ולא ישמש בשום מקרה כעד בנדון).

נוהל מס' 02.229.08	דף 7	סווג שמור	<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> משטרת ישראל נוהלים </div> </div>
			<p>ז. הפעולה תתבצע בין השעות 07:00 - 22:00 זולת אם התיר הצו אחרת ו/או שהפעולה החלה קודם ונמשכה מעבר לשעות ההגבלה. כ"כ אין לבצע פעולה מבצעית בחגים, ערבי חג וימי זכרון. זולת אם התיר זאת ביהמ"ש או ראש ההוצ"פ. ניתן לבצע פעולה מבצעית בחול המועד.</p> <p>ח. בטרם מתן הסיוע יש לבדוק הכתובת הרשומה בצו ולאמתה. כן באם החייב שוהה במקום ביצוע העיקול, יש לבדוק היטב את פרטיו כולל תעודת זהות והתאמתם לרשום בצו, אם החייב אינו נמצא בדירה תבדק התאמת הכתובת ופרטים המאמתים נכונה שהחייב אכן מתגורר במקום והסיוע יוגש כמבוקש.</p> <p>ט. הורים שבדירתם מבוצע עיקול וטוענים כי החייב הינו בנם שעזב את הבית והמעוקלים שייכים להם, נתון הדבר לשיקול דעתו של המוציא לפועל באם לעקל המטלטלין או לא כאשר פעולת העיקול למרות טענות ההורים הינה חוקית ובתנאי שעל גבי הצו צויינה הכתובת ושם החייב התואמים למקום.</p> <p>י. הסיוע שינתן מוגבל רק למניעת הפרעה או התנגדות לביצוע הצו או כל פעולה אחרת המונעת מהם לבצע את תפקידם כחוק. אין להגיש כל סיוע אחר כגון: פריצה למבנים, נשיאת מעוקלים, תרשומות או אישור שהשוטר שימש כעד לביצוע צו העיקול.</p> <p>יא. לא יאושר סיוע לביצוע צו ולא יבוצע צו ללא ידיעת המפקד הטריטוריאלי שבתחומו מתבצעת הפעילות, לאמור מפקד יחידה אחת לא יאשר ולא יקצה שוטרים לסיוע בביצוע הצו בתחום יחידה טריטוריאלית אחרת אלא יפנה את המוציא לפועל למפקד היחידה שבתחומה אמורה להתבצע הפעילות (כאשר מדובר בפעילות בתחום מחוז אחד ניתן לאשר הסיוע הניתן בכ"א בשכר לכל הפעילות התחנות אותו מחוז ובתנאי שיעודכנו כל המרחבים שבתחומם תבוצע הפעילות).</p> <p>יב. מפקד היחידה נותנת הסיוע, ישקול עוצמת הסיוע לאור הערכה בענין ההתנגדות הצפויה. הפרות סדר, רגישויות שונות ששיקול הדעת כפוף בטווח הזמן.</p> <p>יג. להערכות בהגשת הסיוע שבפועל קיימות מספר אפשרויות:</p> <p>(1) המוציא לפועל יתדע המשטרה מראש באשר להתנגדות הצפויה והסיוע שינתן יהיה כדלקמן:</p>

נוהל מס' 02.229.03	דף 8	סוג שמור	 משטרת ישראל נוהלים
<p>(א) שוטר/ים בתפקיד תוך שיקול הדעת בהתייחס לאופי החייבים, אופי התושבים, מספר החייבים והמטלטלין לעיקול (בעל התפקיד יגיש בקשת הסיוע לפחות 24 שעות לפני ביצוע הפעולה).</p>			
<p>(ב) שוטר בשכר שאושר בהסכמת המוציא לפועל ועפ"י נוהל מס"ר/סיוע – עבודה בשכר (בעל תפקיד יגיש הבקשה לסיוע ע"י שוטר בשכר לפחות 48 שעות לפני ביצוע הפעולה).</p>			
<p>(2) המוציא לפועל מבצע פעולת עיקול בלא לתדע המשטרה, נתקל בהתנגדות ומבקש עזרה – יש לתת טיפול מיידי בתלונה בגין ההפרעה ו/או התנגדות מצידו של החייב ולהפנות המוציא לפועל לקצין הממונה כדי שיבדוק תוכן הצו ויתן הנחיות לענין סיוע לביצוע הצו. על השוטרים להורות לחייב להשאיר את המצב כפי שהוא ולא לגעת במעוקלים, שכן כל שינוי במצב מהווה עבירות פליליות של הפרת צו והעלמת מעוקלים.</p>			
<p>(3) המוציא לפועל מעדכן המשטרה בגין פעולת עיקול שהוא עומד לבצע ללא עזרה של שוטר במקרה דנן יש לפעול כבסעיף 2. בכל מקרה בו הקצין הממונה בדק ואישר את המסמכים מראש, או שהוא נוכח בשטח ובאפשרותו לבדוק ולאשר את מסמכי העיקול, יוגש הסיוע הנדרש במקום ורק לאחר מכן יתבצע הטיפול בתלונה על הפרעה או התנגדות.</p>			
<p>ד. על כל סיוע כאמור (כולל עבודה בשכר) ירשם דו"ח פעולה אשר יפרט את כל האירועים השגרתיים והחריגים תוך ציון פרטיהם המלאים של המוציאים לפועל, עדים, מספר הצו או התיק שבגיננו ניתן הסיוע.</p> <p>הערה: סיוע משטרת שבתון ינתן גם לגופים ממשלתיים אחרים כגון: מס-הכנסה, מס רכוש, ביטוח לאומי, רשות השידור בכפוף להנחיות שבנוהל.</p>			
			<p>5. אחריות מטה</p> <p>רעס"מים, רלס"מים ורמ"סים ישאו באחריות למתן הסיוע המשטרת לביצוע ההוראות בנוהל זה.</p>

